

ליקוטי מוהר"ן

תורה נ"א

אמר רבי עקיבא כשאתם מגיעין לאבני שיש טהור, אל תאמרו מים מים, שנאמר: "דבר שקרים לא יכון לנגד עיני":

כי השקר מזיק לעינים בגשמיות וברוחניות, בבחינת (ישעיה ג): "ומשקרות עינים". כי כשהעינים כהות הם משקרין, שאינם מראין הדבר כמו שהוא. כגון על דבר גדול מראה שהוא קטן, ועל אחד שהוא שנים, הפך מן האמת. כי העינים נעשו כהות מן הדמעות, כמאמר חכמינו, זכרונם לברכה (שבת קנ"א): "ושברו העבים אחר הגשם", 'זה הראות שהולך אחר הבכי'. ודמעות הן ממותרי המרה שחורה, שהטבע דוחה אותם לחוץ דרך העינים. והמרה שחורה, היא שואבת מעכירת הדמים. ועכירת הדמים, הוא על ידי השקר. כי אי אפשר לדבר שקר, עד שיעכר את דמיו. ואמת אי אפשר לדבר, כי אם כשמזכך מקדם את הדמים:

כי עקר הדבור הוא הנפש, כמו שכתוב (שיר השירים ה): "נפשי יצאה בדברו". והנפש הוא הדם, כמו שכתוב (ויקרא י"ז): "כי הדם הוא הנפש". נמצא כשאומר שקר יש לו עכירת הדמים ומוזה באה המרה שחורה. ומותרי המרה שחורה נתהוו הדמעות, ועל ידי זה העינים כהות. וזה בחינת (איוב ל): "הקטפים מלוח עלי שיוח", "מלוח", זה בחינת דמעות, שהם מים מלוחים, שבא על ידי שיוח:

וזה בחינת 'אל תאמרו מים מים', שהוא אזהרה על שקר. (כמו שסים שם שנאמר: "דבר שקרים לא יכון וכו'): 'מים מים',

בחינת בטול ההתנגדות. וכתוב (שם כ"ה): "ומחה ה' אלקים דמעה מעל כל פנים", היינו בטול הדמעות, שהם בחינת שקר כנ"ל. כי אז "יהיה ה' אחד ושמו אחד", שהוא כולו טוב, כולו אמת כנ"ל. ועל כן לעתיד לבוא יתבטל הטומאה, כמו שכתוב (זכריה י"ג): "ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ". כי אז יהיה כולו אחד, כמו שכתוב (איוב י"ד): "מי יתן טהור מטמא לא אחד". [פרוש שעקר אחיזת הטהרה והטומאה, הוא מבחינת התרחקות מאחד]:

כי קדם הבריאה, כשהיה הבריאה בכח, כביכול, קדם שהוציא אל הפעל, היה כולו אחד, וכולו אמת, וכולו טוב, וכולו קדש. אפילו שם טהור לא היה שייך לומר, כי טהור אין שייך אלא כשיש טומאה, כמו שכתוב (יחזקאל ל"ו): "וטהרתם מכל טומאותיכם". אבל כשכולו אחד, אין שם בחינת חשבנות רבים, שהוא עקר הרע והטומאה כנ"ל. כי הטהרה הוא בחינת הממוצע בין הקדש והטומאה, שעל ידו נתתקן הטומאה, כמו שכתוב:

"וטהרתם מכל טומאותיכם". והוא בחינת הבחירה, שהוא ממוצע בין שני דברים. וזה אין שייך קדם הבריאה, שאז היה כולו אחד. כי באחד אין שייך בחירה, שהוא בחינת הטהרה:

וכשהוציא הקדוש ברוך הוא את הבריאה מן הכח אל הפעל, אזי נתהווה תכף בחינת הטהרה כי כשהוציא מן הכח אל הפעל, היו שני דברים, בחינת האחד והבריאה. ואז שייך בחירה, שהוא בחינת הטהרה. שהוא ממוצע בין האחד, כי הוא סמוך לו, ועדין לא הגיע לחשבנות רבים, שהיא הרע והטומאה. אך הוא רשם וסימן על ההשתלשלות, שיוכל להשתלשל ויגיע עד שיהיה רע וטומאה. ועל כן כתוב בזהר (בראשית דף מ"ח. ובכמה מקומות): שעקר אחיזת הטומאה, מסטרא דשמאלא. כי הטהרה מרמזת

שיש טומאה, והוא סימן שישתלשל עד שיהיה טומאה. ועל כן אפשר לזכך ולהעלות הטומאה לטהרה, כי היא בעצמה נשתלשלה מטהרה. כמו שכתוב: "וטהרתם מכל טומאותיכם". נמצא שעקר אחיזת הטומאה, מבחינת הטהרה, שהוא בחינת הבחירה כנ"ל. והטהרה הוא בחינת שמאל, בחינת לוי. בחינת: "וטהרת את בני לוי". ולוי הוא בחינת שמאל כידוע. ועל כן עקר אחיזת הטומאה הוא מבחינת שמאלא, כי שמאל הוא בחינת הטהרה, שמשם עקר אחיזת הטומאה כנ"ל:

וכל זה, היינו בחינת שמאל, בחינת טהרה, בחינת הבחירה, שמשם עקר השתלשלות הטומאה, שהוא הרע וההתנגדות, בחינת שקר כנ"ל. כל זה נמשך מבחינת אחר הבריאה, אחר שיצא הבריאה מכח אל הפעל. שאז היה כביכול שני בחינות, דהיינו האחד והבריאה וכנ"ל. נמצא שעקר אחיזת השקר, שהיא הטומאה וכו', הוא מחמת הרחוק מאחד כנ"ל, היינו מבחינת אחר הבריאה וכנ"ל:

ועל ידי השגחת השם יתברך, אפילו אחר הפעולה, שהוציא הקדוש ברוך הוא מכח אל הפעל, כל הדברים הם באחדות עמו. והרע יונק מהשארית ההשגחה, היינו מאחורי כתפה כידוע. והוא רחוק מאחד ועל ידי אמת השגחת השם יתברך עליו, כמו שכתוב (תהלים ק"א): "עיני בנאמני ארץ". ועל ידי השקר שהוא הרע, מסיר ממנו השגחת השם יתברך, כמו שכתוב (שם): "דבר שקרים לא יכון לנגד עיני", ואין חיותו אלא מאחורי כתפא. נמצא מי שהוא רוצה שיהיה אחר הישות והפעולה שהוציא מכח אל הפעל, שיהיה כולו אחד, שיהיה אב וכן כאחד, כמו שהיה מקדם כשהיה בכח, ישמר עצמו משקר, ועל ידי זה השגחת השם יתברך עליו, ואזי כולו אחד:

וזה שאמר רבי עקיבא, כשאתם מגיעים לאבני שיש טהור. שיש טהור, הוא בחינת

אחר הפעולה, שהוא יש, ואז שייך שם טהור כנ"ל. אם תרצה שיהיה כמו קדם הפעולה שהיה בכח, שיהיה אב וכן כאחד. וזהו, כשאתם מגיעין לאבני הוא בחינת אב וכן כחדא, שהוא בחינת קדם הכריאה שהיה בכח, שהיה הכל אחד. שיש טהור, הוא בחינת אחר הפעולה, שהוא בחינת ישות וטהרה. אם תרצו להגיע שיש טהור, לאבני. אל תאמרו מים מים, הוא בחינת שקר כנ"ל. שנאמר: "דבר שקרם לא יכון לנגד עיני", כי על ידי שקר-הוא מסיר מעליו השגחת השם יתברך, והוא רחוק מאחד. אך על ידי אמת, השגחת השם יתברך עליו. ועל ידי ההשגחה, כולו אחד, כמו שהיה קדם הכריאה כנ"ל:

ועל כן שכר יעולם הבא, "עין לא ראתה אלקים זולתך" (ישעיה ס"ד, ועין ברכות ל"ד):

כי מאחר שיהיה כולו אחד, לא יהיה עין שיראה, רק "אלהים זולתך": ואמר אז, שגם בזה יש קושיא מה שאי אפשר להבין. כי אם כן איך יהיה חלוק השכר לכל אחד ואחד לפי מדרגתו, ולפי עבודתו ויגיעתו בזה העולם בשביל השם יתברך. כי בודאי גם בהסוף האחרון, לא יהיו כולם שווים. ומאחר שיהיה כולו

אחד, איך שייך חלוק בין אחד לחברו לפי מדרגתו. אך יש בזה סוד שאי אפשר להבינו, והדברים עתיקים:

(שייך לעיל): ובשביל זה השקר מזיק לעינים, כי על ידי השקר מסלק השגחת עיני השם יתברך, ופוגם בעינים, שהם בבחינת השגחה כנ"ל. כי השקר נמשך מרחוק מאחד, שמשם עקר אחיזת הטומאה, שהוא הרע, שהוא השקר, כנ"ל. ומחמת זה בעצמו, פוגם על ידי שקר בהשגחה, ומסלק השגחת השם יתברך מעליו. כי על ידי השגחת השם יתברך הכל אחד, אחר הכריאה כמו קדם הכריאה. ועל ידי השקר פוגם באחד, כי השקר רחוק מאחד כנ"ל. על כן מסלק ההשגחה על ידי השקר, ומפריד, חס ושלום, אחר הכריאה מקדם הכריאה, שמשם עקר אחיזת הטומאה כנ"ל. אבל על ידי אמת, שהוא בחינת כולו אחד, כולו טוב על ידי זה ממשיך השגחת השם יתברך, ואז הכל אחד. כי על ידי ההשגחה, נכלל אחר הכריאה בקדם הכריאה כנ"ל. וזהו אמר רבי עקיבא וכו' כנ"ל:

ובזה מקושר המאמר הזה היטב, תחלתו בסופו, וסופו בתחלתו וכן באמצעותו, והבן היטב: